

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

у 2021 році

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 грудня 2021р. становила 961,1 тис. осіб. Загальне скорочення чисельності населення в січні–листопаді 2021р. склало 15647 осіб. При цьому природне скорочення становило 14327 осіб (на 2374 особи більше, ніж за відповідний період 2020р.), міграційне скорочення – 1320 осіб (на 413 осіб більше).

Кількість живонароджених у січні–листопаді 2021р. становила 4930 осіб, померлих – 19257 осіб.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–листопаді 2021р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–листопадом 2020р. зросла на 21,6% й становила 11168 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,6–1,2 раза.

Водночас заробітна плата працівників тимчасового розміщування й організації харчування, сфери творчості, мистецтва та розваг, виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин і устаткування, поштової та кур'єрської діяльності не перевищувала 68,3% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–листопаді 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 110,8%.

Заборгованість із виплати заробітної плати впродовж січня–листопада 2021р. збільшилася на 36,4% та на 1 грудня 2021р. становила 22,2 млн.грн, що дорівнює 1,1% від фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2021р.

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 грудня 2021р. становила 767 осіб (0,5% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 28895 грн, що у 2,5 рази більше від середньої заробітної плати, нарахованої за листопад 2021р.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) за 2021р. в області становив 110,6%, в Україні – 110%.

На продовольчому ринку області найбільше (на 42,8% та 32,8% відповідно) подорожчали олія соняшникова та цукор. На 5,8–22,1% зросли ціни на овочі, рибу та продукти з риби, м'ясо та м'ясопродукти, яйця, молоко, сири, масло, кисломолочну продукцію, сметану, макаронні вироби, хліб, рис та продукти переробки зернових. Водночас фрукти стали дешевшими на 11,4%.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 15,8%.

Тарифи на каналізацію підвищилися – на 36,7%, водопостачання – на 33,3%, електроенергію – на 26,5%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 22,1%. Разом із тим, на 0,7% відбулося зниження цін на природний газ.

Паливо та мастила зросли в ціні на 39,5%, проїзд в автодорожньому пасажирському транспорті – на 21,5%, у залізничному – на 11,5%.

Місцевий телефонний зв'язок та Інтернет стали дорожчими на 29,9%, поштові послуги – на 16,7%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У 2021р. порівняно з 2020р. **індекс промислової продукції** становив 97,6%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 92,4%, у **переробній промисловості** – 100,3%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів обсяг промислової продукції становив 93,3%. У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції склав 83,1%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 105,1%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 83%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 105,2%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 110,5%, у машинобудуванні – 141,7%.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** випуск промислової продукції склав 97,7%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції, за попередніми розрахунками, у 2021р. порівняно з 2020р. становив 102,4%, у т.ч. в підприємствах – 104,4%, господарствах населення – 93,2%.

Індекс обсягу виробництва продукції тваринництва становив 98,4%, у т.ч. в підприємствах – 101,2%, господарствах населення – 95,4%.

За попередніми розрахунками, на 1 січня 2022р. загальна кількість великої рогатої худоби була 136,9 тис. голів (на 5,1% менше проти 1 січня 2021р.), у т.ч. корів – 78,1 тис. (на 4,9% менше); свиней – 187 тис. (на 10,1% менше), овець і кіз – 23 тис. (на 5,7% менше), птиці всіх видів – 3358,1 тис. голів (на 1,2% менше).

У господарствах населення утримувалося 33% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 49,3%; 33,1% – свиней, 94,8% – овець і кіз та 91,7% – птиці свійської.

За попередніми даними, господарствами всіх категорій у 2021р. реалізовані на забій 51,2 тис.т тварин сільськогосподарських (у живій масі), що на 2,5% менше, ніж у 2020р., вироблені 439,7 тис.т молока (на 3,7% менше) та 280,9 млн.шт яєць (на 0,6% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 42%, молока – 44,4%.

БУДІВНИЦТВО

У 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на суму 2733,1 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у 2021р. порівняно з 2020р. становив 93,4%.

Обсяги виробленої будівельної продукції з будівництва будівель зменшилися на 15,3% (нежитлових – на 20%, житлових – на 5,8%), водночас спостерігалось збільшення обсягів із будівництва інженерних споруд – на 3,4%.

Нове будівництво склало 14,7% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 51,4%, реконструкція та технічне переоснащення – 33,9%.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

У січні–листопаді 2021р. експорт **товарів** становив 1032 млн.дол. США, імпорту – 426,1 млн.дол. Порівняно із січнем–листопадом 2020р. експорт збільшився на 30,9% (на 243,6 млн.дол.), імпорту – на 35,4% (на 112 млн.дол.). Позитивне сальдо склало 605,9 млн.дол. (у січні–листопаді 2020р. також позитивне – 474,2 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–листопадом 2020р. збільшилася частка зернових культур, жирів та олій

тваринного або рослинного походження, готових харчових продуктів, деревини і виробів із деревини. Натомість зменшилася частка насіння і плодів олійних рослин, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, взуття, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 377,4 млн.дол., або 36,6% від загального обсягу експорту (у січні–листопаді 2020р. – 275,5 млн.дол., або 34,9%), та збільшився порівняно із січнем–листопадом 2020р. на 101,9 млн.дол., або на 37%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Румунії, Бельгії, Італії та Німеччини.

Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Китаю, Азербайджану, Єгипту, Індії, Російської Федерації, Туреччини та Білорусі.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Італії та Індії у 2,4 раза до кожної, Бельгії – у 2 рази, Нідерландів – на 49,5%, Туреччини – на 27,9%, Китаю – на 24,2%, Румунії – на 19,3%, Азербайджану – на 13,4%, Російської Федерації – на 4,6%; зменшився до Іспанії на 20,2%, Білорусі – на 19,9%, Німеччини – на 5,8%, Єгипту – на 0,9%.

У загальному обсязі імпорту товарів порівняно із січнем–листопадом 2020р. збільшилася частка продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, засобів наземного транспорту, крім залізничного. Зменшилася частка готових харчових продуктів, мінеральних продуктів, шкур необроблених, шкіри вичиненої, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, недорогоцінних металів та виробів із них.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 205,2 млн.дол., або 48,2% загального обсягу (у січні–листопаді 2020р. – відповідно 135,5 млн.дол. та 43,1%), та збільшився проти січня–листопада 2020р. на 69,7 млн.дол., або в 1,5 раза.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні поставки товарів надходили з Німеччини, Італії, Литви, Польщі та Нідерландів.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Білорусі, Китаю, США, Туреччини, Бразилії, Російської Федерації, Індії, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

Порівняно із січнем–листопадом 2020р. імпорт товарів збільшився зі Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії у 2,3 раза, Польщі – в 1,8 раза, Китаю, Литви та Німеччини – в 1,7 раза з кожної, Італії – на 40,2%, Туреччини – на 36,6%, США – на 28,7%, Індії – на 26,8%, Нідерландів – на 26,5%, Білорусі – на 14,3%; зменшився з Бразилії на 22,6%, Російської Федерації – на 9%.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2021р. становив 26918,3 млн.грн, що на 12,4% більше від обсягу 2020р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб) у 2021р. становив 17225,9 млн.грн і зріс проти 2020р. на 9,7%.

ТРАНСПОРТ

У 2021р. **вантажобіг** підприємств транспорту становив 1113,2 млн.ткм, або 108,8% від обсягу 2020р. Підприємствами транспорту перевезено 1965,8 тис.т вантажів, що становить 119,7% від обсягу 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у 2021р. виконано вантажобіг в обсязі 1073,7 млн.ткм, який збільшився на 11,2% порівняно з 2020р., та перевезено 1740,9 тис.т вантажів, що на 30,7% більше, ніж у 2020р.

Водним транспортом у 2021р. перевезено вантажів в обсязі 224,9 тис.т, що становить 72,3% рівня 2020р.

У 2021р. **пасажиروبіг** підприємств транспорту у 2021р. становив 405,6 млн.пас.км, або 102,2% від обсягу 2020р. Послугами пасажирського транспорту скористалися 47,8 млн. пасажирів, що на 4% більше, ніж у 2020р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 24,1 млн. пасажирів, що на 0,5% більше, ніж у 2020р.

Міським електротранспортом перевезено 23,7 млн. пасажирів, що на 7,8% більше, ніж у 2020р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області